

Zoekt en gij zult vinden: vindt gij het niet, dan is het zoek!

Kamsalamander op de Golfbaan Brunsummerheide. (Foto: Hans Moonen)

Is deze tegeltjes-wijsheid ook van toepassing op de kamsalamanderpopulaties in Zuid-Limburg? Het begint er steeds meer op te lijken dat de soort hier op veel plekken verdwenen is. Sinds 2015 ontvangt RAVON geen meldingen meer van kamsalamanders uit Zuid-Limburg, op een paar plekken aan de oostkant en een locatie bij Maastricht na. Waarbij er nog maar op één plek sprake is van een grotere populatie (zie Schubben & Slijm nummer 55).

Naar aanleiding van de oproep in het artikel om op zoek te gaan naar recente vindplaatsen, ben ik gaan inventariseren nabij Groeve 't Rooth in de gemeente Eijsden-Margraten in de veronderstelling dat er niet goed genoeg gezocht was. Deze voormalige mergelgroeve, nu een Natura 2000-gebied en mede aangemeld voor kamsalamander, is in zijn geheel omheind en eigendom van het Limburgs landschap. Na het verkrijgen van de benodigde ontheffingen ben ik hier aan de slag gegaan. Het was weliswaar iets later in het seizoen, maar nog binnen de periode dat kamsalamanders in het water te vinden zijn. De onderzochte poelen bevinden zich net buiten de omheining, maar er zijn in het verleden wel waarnemingen van de kamsalamander gedaan. In de groeve zelf wordt door RAVON geïnventariseerd, maar wordt de soort ook niet meer aangetroffen.

Voor de inventarisatie van watersalamanders gebruik ik voornamelijk grote bodemfuiken. Deze methode is zeer effectief en veroorzaakt weinig verstoring van het leefgebied. Kamsalamanderpopulaties in Zuid-Limburg zijn meestal niet groot, waardoor het lastig is ze met schepnetten aan te tonen. In totaal heb ik het gebied acht keer met fuien onderzocht, maar de kamsalamander kon ik niet meer terugvinden. Wel trof ik Alpenwatersalamander, kleine watersalamander, gewone pad, bruine kikker, vroedmeesterpad en geelbuikvuurpad aan. Dit zijn natuurlijk ook hele leuke soorten, maar waar is de doelsoort? Tijdens een groot onderzoek naar het voorkomen van kamsalamander in een ander Natura-2000 gebied (Brunsummerheide) en omgeving bleek de soort ook daar vrijwel verdwenen te zijn. Dit is dus al het tweede Natura 2000-gebied waar de soort lijkt te zijn verdwenen! Droogval, achterstallig onderhoud, de aanwezigheid van vis of toch de salamanderschimmel Bsal? De oorzaken zijn nog niet helemaal duidelijk. Daarom is het belangrijk dat er het komende seizoen op meerdere plaatsen in Zuid-Limburg gezocht wordt. Wie pakt hier de handschoenen op? Ik ga in ieder geval weer op pad! Wil je ook helpen bij dit onderzoek, neem dan even contact op met RAVON, zodat we gezamenlijk kunnen afstemmen waar het het meest urgent is.

Hans Moonen